

LĖTAI SKYLANČIO KARBAMIDO PRIEDO POVEIKIS PIENINIŲ KARVIŲ PRODUKTYVIOSIOMS SAVYBĖMS IR ZOOTECHNINIAM EFEKTYVUMUI

Jurgis Kulpys¹, Mindaugas Budvytis¹, Rolandas Stankevičius¹, Rasa Želvytė², Ingrida Monkevičienė²

¹*Gyvūnų mitybos katedra, Veterinarijos akademija, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas*

Tilžės g. 18 LT-47181 Kaunas; tel. (8~37) 36 34 08; el. paštas: rolandas@lva.lt

²*Anatomijos ir fiziologijos katedra, Veterinarijos akademija, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas*

Tilžės g. 18 LT-47181 Kaunas; tel. (8~37) 36 36 92; el. paštas: rasazel@lva.lt

Santrauka. Darbo tikslas – nustatyti melžiamų karvių produktyvumo ir sveikatingumo pokyčius, dalį įprastinio baltyminio pašaro racione pakeitus lėtai skyLANČIO karbamido (šlapalo, urėjos) priedu „Optigen II“ bei įvertinti šėrimo technologijos su šiuo priedu efektyvumą. Šėrimo bandymo trukmė – 90 dienų; maksimalus priedo kiekis bandomosios grupės karvių racione – 0,1 kg per parą; abiejų analogiškų grupių gyvulių raciono maistingumas – 6,7 MJ/NEL ir 153 g ŽB/1 kg SM.

Kontrolinio melžimo metu nustatytas pieno primilžis per parą (kg), paimti mėginiai riebalų, baltymų ir laktozės koncentracijos piene (proc.) bei karbamido kiekio (mg%) ir somatinių ląstelių skaičiui (tūkst./ml) nustatyti VI „Pieno tyrimai“ laboratorijoje pagal standartizuotas metodikas.

Pieno produktyvumo rodikliai (kiekis kg ir riebumas proc.) per bandymo laikotarpį didėjo abiejose grupėse, tačiau bandomojoje jis buvo 4 proc. didesnis, o perskaičiavus į 4 proc. riebumo pieną jis buvo 15 proc. didesnis šioje grupėje. Šios karvių grupės piene laktozės buvo 6 proc. daugiau nei kontrolinėje ($p>0,05$).

Karbamido kiekis bandymo pradžioje abiejų grupių karvių piene buvo atitinkamai 14,3 ir 19,8 mg%, o bandymo pabaigoje sumažėjo (atitinkamai 10,2–10,5 mg%). Tam, matyt, turėjo įtakos po dvi kiekvienoje grupėje susirgusios ketoze karvės.

Nustatyta, kad iš bandomosios grupės karvės vidutiniškai primelžta 1,44 kg per parą pieno daugiau nei iš kontrolinės. Esant pieno supirkimo kainai 0,8 Lt/kg, pinigine išraiška tai sudaro 1,15 Lt, o skaičiuojant visai karvių grupei, papildomos pajamos už pieną siekė 115 Lt per dieną. Įvertinus pašaro sąnaudas bei padidėjusį primelžto pieno kiekį galima teigti, kad, naudodamas pašarų priedą „Optigen II“, ūkininkas kasdien iš bandomųjų karvių grupės ($n=9$) papildomai gavo 147 Lt pajamų.

Raktažodžiai: karbamidai, melžiamos karvės, racionas, pienas.